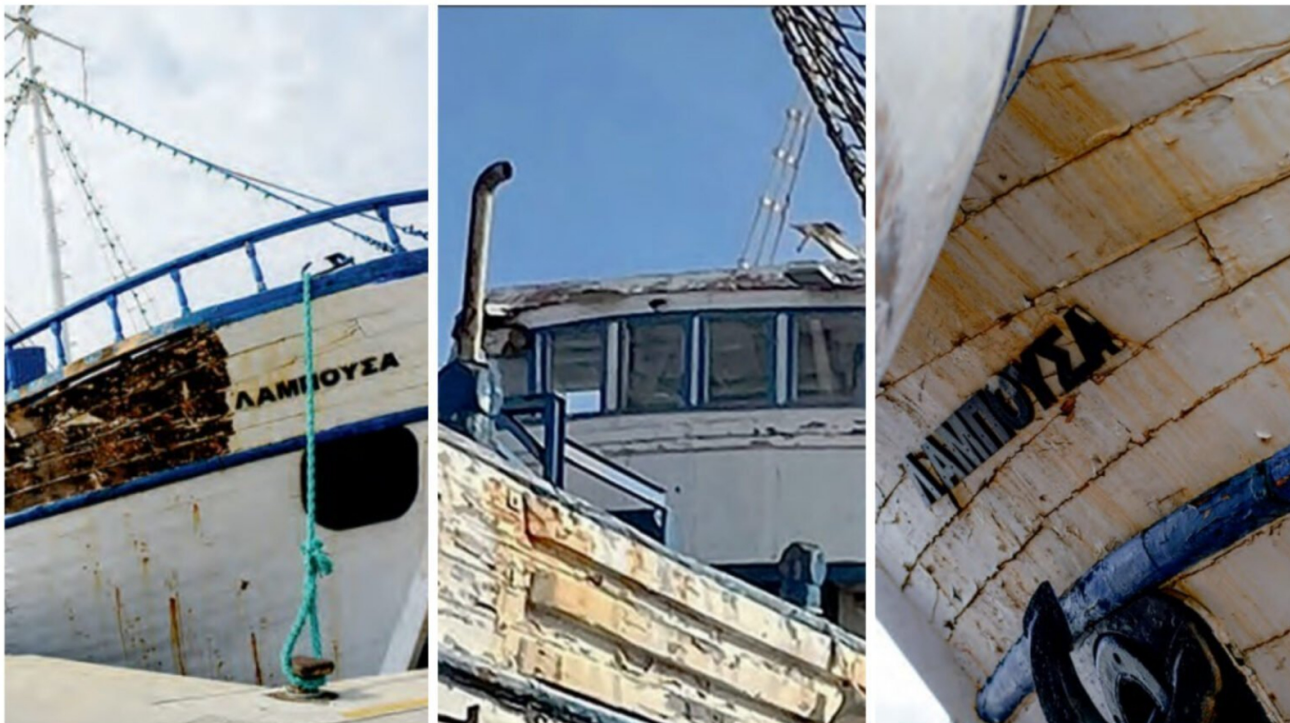

Αρχική > Κύπρος > Κοινωνία > Σε κατάσταση αποσύνθεσης το ιστορικό «Λάμπουσα»

Κοινωνία Κύπρος Ρεπορτάζ

Σε κατάσταση αποσύνθεσης το ιστορικό «Λάμπουσα»

Το σκάφος - κειμήλιο που είχε αποκτηθεί από τον Δήμο Λεμεσού και με πολύ κόπο και κόστος είχε μετατραπεί σε επισκέψιμο αξιοθέατο σε ειδική αποβάθρα στον μώλο της πόλης, αφέθηκε να αργοπεθαίνει στο καρνάγιο

January 8, 2023 - 2:45 pm

Share buttons for various social media platforms

Πριν από τρία ακριβώς χρόνια, με σχετικό ρεπορτάζ της «Χαραυγής»,

επισημαίναμε τον κίνδυνο που απειλούσε με πλήρη καταστροφή το ιστορικό ψαροκάικο «Λάμπουσα», το οποίο από επισκέψιμο αξιοθέατο στο μόλο της Λεμεσού, στριμώχτηκε σε μια γωνιά του παλιού λιμανιού της πόλης, ληλατημένο από την αρμύρα της θάλασσας και τις κακές καιρικές συνθήκες αλλά και τους όποιους επιτήδειους. Χωρίς καμιά απολύτως συντήρηση από τον Δήμο Λεμεσού, που ως ιδιοκτήτης είχε και την αποκλειστική ευθύνη της διατήρησης και προστασίας του.

Η θλιβερή εικόνα της πλήρους εγκατάλειψης που παρουσίαζε το σκάφος, όπως ήταν επόμενο, είχε προκαλέσει δικαιολογημένα την απογοήτευση και τις έντονες διαμαρτυρίες, όχι μόνο των ανθρώπων της θάλασσας αλλά γενικότερα των πολιτών, οι οποίοι χαίρονταν όταν για τέσσερα συνεχή χρόνια το έβλεπαν να κοσμεί το μόλο της Λεμεσού, μετά από ενέργειες που είχαν προηγηθεί από τα Δημοτικά Συμβούλια εκείνης της εποχής.

Οι «δεσμεύσεις» του Δήμου Λεμεσού

Φανερά ενοχλημένος για τα όσα καταγράψαμε σε εκείνο το ρεπορτάζ, ο αποκλειστικά υπεύθυνος για το κατόντημα του «Λάμπουσα», Δήμος Λεμεσού, αντέδρασε με ανακοίνωση στην οποία, μεταξύ άλλων, αναφερόταν ότι παρατηρήθηκαν εκτεταμένα προβλήματα στο σκάφος και ότι θα γινόταν μεταφορά του στο καρνάγιο με σκοπό την περαιτέρω αξιολόγηση της κατάστασής του και τον προγραμματισμό των αναγκαίων ενεργειών. Ο δήμος, όπως είχε ανακοινωθεί, είχε αποφασίσει να προωθήσει την μετατροπή του σκάφους σε πλωτό μουσείο, σε συνεργασία με την Αναπτυξιακή Εταιρεία Λεμεσού.

Πέρασαν από τότε τρία χρόνια και πριν από λίγες μέρες, στη διάρκεια επίσκεψής μας στο καρνάγιο με σκοπό να καταγράψουμε ιστορίες και προβλήματα των караβομαραγκών, πέρασε ξανά στο «Λάμπουσα». Ανάμεσα σε άλλα σκάφη που περιμένουν τη σειρά τους για επιδιορθώσεις και άλλα μερεμέτια, το ιστορικό ψαροκάικο με το σκαρί του σε κατάσταση αποσύνθεσης. Το ξεχωρίσαμε μόνο από το σχετικά καλά διατηρημένο όνομα του στις δυο πλευρές της πλώρης.

Όπως μας ανέφερε ο ιδιοκτήτης του ναυπηγείου, Λευτέρης Μπίλης, το σκάφος μεταφέρθηκε στο καρνάγιο λίγο πριν εκδηλωθεί ο κορονοϊός, επισημαίνοντας ότι «στην κατάσταση που βρίσκεται, το μόνο που μπορεί να γίνει είναι να στηθεί από την αρχή», όπως χαρακτηριστικά μας ανέφερε. Αν και ήταν σε λειτουργήσιμη κατάσταση, στη διάρκεια της παραμονής του στο παλιό λιμάνι «φαίνεται ότι παραμελήθηκε, με αποτέλεσμα να γεμίσει νερά και να προκληθούν πολύ μεγάλες ζημιές». Φαίνεται, δε, ότι υπήρχε και η σκέψη για διάλυσή του, «αλλά τελικά πήραν απόφαση στο Δήμο Λεμεσού να το επιδιορθώσουν».

Η επιδιόρθωση του «Λάμπουσα», ώστε να μπορεί να ξαναλειτουργήσει όπως και τα πρώτα χρόνια που είχε αποκτηθεί από τον Δήμο Λεμεσού, μάλλον ξεχάστηκε στο συρτάρι, αφού, όταν μεταφέρθηκε στο καρνάγιο, «μας είπαν ότι το θέλουν σε 14 μήνες, αλλά περιμένουμε ακόμα να μας δώσει το

πράσινο φως ο Δήμος για να ξεκινήσουμε...» λέει ο Λευτέρης Μπίλης, εκφράζοντας άγνοια για τις πραγματικές προθέσεις του δήμου.

Σύμφωνα, πάντως, με πληροφορίες μας, μετά την απόφαση να μη διαλυθεί αλλά να αποκατασταθεί το «Λάμπουσα» (μετά και από παρεμβάσεις αρκετών παραγόντων που ασχολούνται με τη ναυτιλία), ο Δήμος Λεμεσού, έστω και μετά από πολλή καθυστέρηση, προχώρησε πριν από ένα περίπου χρόνο στην προκήρυξη προσφοράς, η οποία και κατακυρώθηκε. Ωστόσο βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα η υπογραφή των σχετικών συμβολαίων για να ξεκινήσει η αποκατάσταση του σκάφους, η οποία, όπως πληροφορούμαστε, θα κοστίσει γύρω στις 600.000 ευρώ, ποσό που υποδηλώνει και το μέγεθος των ζημιών που έχουν προκληθεί.

Συντήρηση με την εξασφάλιση ευρωπαϊκών κονδυλίων

Το σκάφος πέρασε στην ιδιοκτησία του Δήμου Λεμεσού, όταν η τότε κυβέρνηση αποφάσισε να επιχορηγήσει την απόσυρση των τρατών, προτείνοντας στους παραλιακούς δήμους να πάρουν ένα από αυτά τα σκάφη με τη δέσμευση να το συντηρήσουν και να το διαμορφώσουν σε επισκέψιμο χώρο εντός ή εκτός της θάλασσας, ώστε να δοθεί η ευκαιρία στους νέους και γενικότερα στον κόσμο να γνωρίσουν τη διαδικασία με την οποία γινόταν παλιά το φάρμα με τράτα.

Έτσι, επί Δημήτρη Κοντίδη αναλήφθηκε αυτή η δέσμευση και με την εκλογή Ανδρέα Χρίστου κινήθηκαν οι διαδικασίες για την αξιοποίηση του σκάφους. Αναζητήθηκαν τότε χορηγοί και εξασφαλίστηκε κονδύλι 60.000 ευρώ από τον συμπολίτη μας Βλαδίμηρο Λανίτη, όπως μας ανέφερε ο Ανδρέας Χρίστου. Θεωρώντας ότι «ένα σκάφος αν μείνει στη στεριά θα καταντήσει λείψανο», όπως χαρακτηριστικά σημειώνει, αποφασίστηκε να διατηρηθεί το «Λάμπουσα» μέσα στη θάλασσα, αφού προηγουμένως επαναλειτουργήσει η μηχανή και συντηρηθεί με τον καλύτερο τρόπο, ώστε να καταστεί ένα ελκυστικό έκθεμα μπροστά από το μόλο της πόλης.

«Ξεκίνησε η συντήρηση του σκάφους και μας δόθηκε η ευκαιρία να το εντάξουμε και στα Διαρθρωτικά Ταμεία, από τα οποία πήραμε 100.000 ευρώ για τη συντήρηση και την αποκατάστασή του... Από τα Διαρθρωτικά πήραμε επιχορήγηση και για την κατασκευή μιας ειδικής αποβάθρας στην επίχωση, όπου θα έμπαινε το σκάφος και θα υπήρχε πρόσβαση για τους επισκέπτες. Μάλιστα εκδώσαμε και ενημερωτικά φυλλάδια στα Ελληνικά, Αγγλικά και Ρωσικά, ενώ είχαμε και φύλακα για αποτροπή ενδεχόμενων ζημιών», αναφέρει ο τέως δημαρχος.

Το «Λάμπουσα» λειτούργησε άφογα και κινείτο με τη μηχανή που αντικαταστάθηκε. Τα καλοκαίρια επιτελούσε το σκοπό του, καθώς χιλιάδες ντόπιοι και ξένοι το επισκέπτονταν την περίοδο από τον Μάιο μέχρι και τον Οκτώβρη που βρισκόταν στην ειδική αποβάθρα του παραλιακού πάρκου. Τη χειμερινή περίοδο έμπαινε σε χώρο στο παλιό λιμάνι που παραχωρήθηκε από την Αρχή Λιμένων, η οποία σε κάποιες εκδηλώσεις που διοργάνωνε

φωταγωγούσε και σημαιοστόλιζε το σκάφος στην προβλήτα του παλιού λιμανιού, ενώ το προέβαλλε και σε εκδόσεις της.

Να σημειωθεί ότι ο Δήμος Λεμεσού προκήρυσσε προσφορές για την καθημερινή συντήρηση και λειτουργικότητα του σκάφους. Ωστόσο στη διάρκεια του 2018 το «Λάμπουσα» βγήκε μόνο για δύο μήνες στο χώρο επισκεψιμότητάς του και στη συνέχεια το ακινητοποίησαν στο παλιό λιμάνι, όπου και παρέμεινε ασυντήρητο μέχρι σήμερα που μεταφέρθηκε στο καρνάγιο.

Ξεχωριστό δείγμα της ιστορίας της κυπριακής αλιείας

Το «Λάμπουσα», ένα ξεχωριστό αλιευτικό σκάφος που δούλεψε για πολλά χρόνια στην Κερύνεια και μετά την προσφυγιά στη Λεμεσό και σε άλλες κυπριακές θάλασσες, ναυπηγήθηκε το 1950 στο Πέραμα του Πειραιά από τον караβομαραγκό Δημήτριο Ζαχαρία και στην πρώτη του εγγραφή έφερε την ονομασία «Ομόνοια».

Όταν νηολογήθηκε το 1965 στο λιμάνι της Αμμοχώστου, πήρε την ονομασία της αρχαίας Λάμπουσας, απ' όπου καταγόταν ο τελευταίος ιδιοκτήτης του. Το μήκους 25 μέτρων, χωρητικότητας 48 τόνων και ταχύτητα 10 κόμβων ξύλινο πλοiάριο με τα δύο κατάρτια είναι ένα από τα μεγαλύτερα αλιευτικά σκάφη στο είδος του, το οποίο δεν κατασκευάζεται πλέον.

Ήταν σπουδαίο αλιευτικό σκάφος και για πενήντα περίπου χρόνια ψάρευε στην ανατολική Μεσόγειο. Αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα της ελληνικής ναυπηγικής παράδοσης και ένα κειμήλιο, μια ζωντανή ανάμνηση της ιστορίας της κυπριακής αλιείας.

Η διάσωσή του οφείλεται στο ενδιαφέρον που είχε επιδείξει ο Δήμος Λεμεσού επί δημαρχίας Δημήτρη Κοντίδη, ενώ η ριζική αποκατάσταση και συντήρησή του έγινε επί δημαρχίας Ανδρέα Χρίστου.

Χρήστος Χαραλάμπος